

მწეემსი კეთილი.

№
50

1920 წ.
ნოემბრის 21

„ნადრევ ზამთრის ცივი სუნთქვა აწვება კარებს.
 ბათუმის ბუკსთან მახვილს ღესავს ძველი სალაზი.
 გიორგი ამბობს: „მიგვაკლდება ჩვენ წელს ბალახი“...
 და ტრაპიზონში ერეკება ლურჯთვალა ხარებს“.

აღმოსავლეთის საკითხი.

მას შემდეგ, რაც თედო ლლონტიმა აღმოსავლეთს თავისი მეცნიერული კრიტიკის სხივები მიუღწია, ეს საკითხი ყველასათვის უკვე ნათელი და გარკვეული უნდა ყოფილიყო, მაგრამ ისტორია ისეთი ჭინიანი და ჰირვეული ვინმე ბრძანდება, რომელსაც ვერაფრით ვერ ასიაშოვნებ. ის (რასაკვირველია ისტორია და არა თედო ლლონტი) მუდამ თავისი ჭკუით დაიარება. მზესავით ნათელსა და ყველასათვის აშკარა მომავლის ჰორიზონტს უცებ ისე ჩამოგმურავს და ჩამოგბნელებს, რომ იქ არათუ ისეთი საშუალო ბოლშევიკი, როგორც თედო ლლონტია, თვით ჩიჩერინიც ველარაფერს გაარკვევს.

აღმოსავლეთის საკითხი დღეს სწორეთ ასეთ დახლართულ საკითხად არის აღიარებული და ჩვენც გვსურს, როგორც ყველა სხვა გაზეთებს, ჩვენი წვლილი შევიტანოთ ამ ბნელი საკითხის გარკვევის საქმეში.

აღმოსავლეთის საკითხი იწყება დაახლოებით ბალკანეთიდან და მიდის თვით ინდოეთამდე. ე. ი. დაახლოებით იქამდე, სადაც იგივე საკითხი იაპონიისათვის დასავლეთის საკითხად იწყება. აქედან ცხადათ სჩანს აღნიშნული საკითხის სივრცე და სიღლიდე.

ჩვენ ვადაპრით ვაცხადებთ, რომ ინგლისს აღმოსავლეთში საგრძნობი ინტერესები აქვს. ეს აზრი ამ წინაზე გადაკვრით გამოითქვა ადგილობრივ პრესაში; ჩვენთვის კი აქ საეჭვო თითქმის არაფერია. ჩვენ მეტსაც ვიტყვი: ინგლისი ცდილობს ეს მისი ინტერესები არ შეილახოს, ხოლო უკეთეს მისი ინტერესები და პრეტეტი აღმოსავლეთში უფრო განმტკიცდება, ამის საწინააღმდეგო ინგლისის მთავრობას არაფერი ექნება. ეს ჩვენ ფრიალ უტყუარი და სარწმუნო წყაროებიდან ვიცით.

განსაკუთრებულად ინგლისი ინდოეთს უფროთხილდება და ყველა ის, ვინც მას ინდოეთს დააკარგვინებს მისი მტერი იქნება.

ამიტომ საბჭოთა რუსეთი, რომელიც სცდილობს ინდოეთის აფეთქებას, არ შეიძლება ინგლისის მეგობრათ ჩაითვალოს. აფეთქებული ინდოეთი ბრიტანეთს აღარ გამოადგება, ვინაიდან აფეთქების დროს მთელი მისი ინტერესები დაინგრევა.

ამგვარათ გამოირკვა, რომ საბჭოთა რუსეთი ინგლისის მტერია, ხოლო ინგლისი საბჭოთა რუსეთისა და ეს მტრობა აღმოცენებულია არა რომანიულს, არამედ ინდოეთის ნიადაგზე. ეს ორი უმთავრესი აქლემია, რომელნიც წაიკიდნენ აღმოსავლეთის საქმეებზე. ამ აქლემთა ფეხებ შორის გახლართულია მთელი რივი კოზაკებისა.

აღმოსავლეთის საქმეებში დაინტერესებულნი არიან ეს კოზაკებიც. თქვენ კარგათ მოგეხსენებათ,

რომ სტამბოლი ერთობ ლამაზი ქალაქია; სილამაზესთან ერთად სტამბოლი ისეთ მოხერხებულ ალბაგას სძევს, რომ ყოვლად შეუძლებელია გამვლელ-გამომვლელს მისი ინტერესი არ ჩაუფარდეს გულში. მაგრამ გულში ჩავარდნა ეს კიდევ არ ნიშნავს ჯამში, გინდ ჯიბეში ჩავარდნას.

სტამბოლზე რუსეთი შეყვარებულია ძველის ძველთაგანვე. სტამბოლი მოსწონს ინგლისსაც. მაგრამ უსტამბოლოთ ცხოვრება არ შეუძლია არც საბერძნეთს, ხოლო ოსმალეთისათვის სტამბოლი სატახტო ქალაქია. სტამბოლზე უარს არც საფრანგეთი, არც იტალია, არც ბულგარეთი და არც რუმინია არ იტყვის.

საქართველოსათვის სტამბოლს არა ნაკლები მნიშვნელობა აქვს. სტამბოლის შემოერთებით ჩვენ შეგვეძლება იმ მანვე ავტაციის მოსპობა, რომელსაც სტამბოლელი ვაჭრები ჩვენს წინააღმდეგ ავრცელებენ, მაგრამ მართო ამითაც არ ისაზღვრება საქართველოს ინტერესები სტამბოლში. ჩვენ მათ ჩამოთლას აქ არ გამოუდგებიო. აღენიშნავთ კიდევ ერთს, სახელდობრ იმას, რომ სტამბოლთან, ანუ უკეთ ვსთქვათ ოსმალეთთან ჩვენს რესპუბლიკას დიდი ეკონომიური ურთიერთობა და ვაცხარებული ვაჭრობა ანუ ადგი მიცემობა აქვს გამართული. ჩვენ გავყავს ოსმალეთში ნელი საქონელი ხარებისა, ძროხებისა და ცხვრების სახით, ხოლო იქიდან შემოგვყავს აგრეთვე ნელი საქონელი ქემალ-ფაშას ბანდების სახით.

ამ ვაცვლა-გამოცვლის საქმეს სათავეში უდგას ჩვენი ნორჩი ბურჟუაზია ეგრეთ წოდებული ნაციონალ-ბურჟუაზიის პარტია თავისი სახელოვანი ლიდერის, გიორგი გვაზავას მეთაურობით.

წინეთ, როდესაც ჩვენი ნაციონალ-დემოკრატები რესპუბლიკის მთავრობას, (განსაკუთრებით კი მომარაგების მინისტრს, ერაძეს) სამეურნეო პოლიტიკას უწუნებდნენ და მათ გადადგომას მოითხოვდნენ, ყველას ღიმი ეკვროდა ტუჩებზე და ამბობდნენ:—ერთი შეხედეთ ამ ფუტურისტებს, როგორ მართლა ვაჭრებსავით სწერენ და ლაპარაკობენო. — ახლა კი აღარავისთვის საეჭვო არ არის ის ეკონომიური შორსმჭვრეტელობა, რომელიც ნაციონალ-დემოკრატების პარტიამ გამოიჩინა. წარმოიდგინეთ; — მიჰყავთ ხარები, ძროხები, ცხვრები... ერთის სიტყვით პირუტყვები და სამშობლოში კი შემოჰყავთ ასკერები, ბეგები და ფაშები!!

აქ ჰირვეულობა და წინააღმდეგის მტკიცება მეტია! ჩემის აზრით მთელი მთავრობა თუ არა, მომარაგების მინისტრი ბ-ნი ერაძე უნდა გადადგეს და ადგილი დაუთმოს უკვე საქმაოდ დამსახურებულ გიორგი გვაზავას.

ამგვარათ სტამბოლსა და ოსმალეთში ჩვენთან ერთად ინტერესები აქვთ სხვა სახელმწიფოებსაც. ასევე ითქმის ბაქოსა და აღირბეიჯანის შესახებ.

ბაქო ძლიერ სჭირია ბოლშევიკებს, მაგრამ იგივე ბაქო საჭიროა ინგლისისათვისაც. ჩვენ უკოცმანოდ შეგვიძლია ვთქვათ, რომ საფრანგეთსაც და ამერიკასაც არ აწყენს ბაქოს პატრონობა. ბაქო რა თქმა უნდა თავის-თავად დიდი არაფერია. ბაქოზე უფრო ძვირფასი ის ნავთია, რომელიც ბაქოში ამოდის. ნავთი ერთობ ძვირფასი საწვავი მასალაა და სწორედ ამაშია მისი ღირსება. მართალია თითონ ბაქოც საწვავი მასალაა, მაგრამ მისი წადება არ შეიძლება, მისი დაწვა მხოლოდ ადგილობრივ შეიძლება.

ცხადია, თუ ბაქო ბოლშევიკებს დარჩა, მაშინ ინგლისმა ხელი უნდა აიღოს მასზე, ხოლო უკეთეს ბაქოს ინგლისი დაეპატრონა გარიყული დარჩება ბოლშევიკური რუსეთი. ასეთი უღმობელო ისტორიის მსჯავრი.

ამგვართ, ინტერესები სხვა და სხვა სახელმწიფოთა აღმოსავლეთში ერთმანეთთან მკიდრით გადახლართულია. ყველა დაინტერესებული სახელმწიფო ცდილობს ეს კითხვა თავის სასარგებლოთ, ანუ უკეთ ვსთქვათ თავისი ინტერესების მიხედვით გადასჭრას. ამ მიზნით თითოეული მებრძოლი სახელმწიფო ეძებს თავისთვის დამხმარეს და მეგობარს. (ამ ეჟამდ დრო არ არის აღენიშნოთ ერთად ერთი გამონაკლისი ამ კატეგორიიდან, სომხეთი, რომელიც მეგობრის შეძენაზე ბევრ დროს არ ჰკარგავს).

საბჭოთა რუსეთმა ამ მიზნით კომუნისტობისა და სოციალისტობის ორდენი უბოძა ყველა აღმოსავლეთის ერებს და მათ შორის განსაკუთრებულის კომუნისტური ნდობით აღკურვა ოსმალეთის ფაშებს. ასე წარმოშვა ქემალ-ფაშამ მისი წითელი, კომუნისტურ-კიზილბაშური ლაშქარი.

მოსკოვმა მას მიანდო აღმოსავლეთის საკითხის გადაწყვეტა, რომლისთვისაც უპირველეს ყოვლისა საჭიროა სომხეთისა და საქართველოს ამოწყვეტა. ქემალ ფაშამ სანახევროდ უკვე მიიღწია მიზანს და სომხები თითქმის ამოსწყვიტა. ჯერი ამ ეჟამდ საქართველოზეა.

აი ბატონებო მთელი თავისი სიცხადით და სიმარტივით გადაიშალა თქვენს წინაშე რთული საკითხი აღმოსავლეთისა. ახლა თქვენ თითონ განსაჯეთ თუ რა გზას უნდა დაადგეს ჩვენი რესპუბლიკის მთავრობა.

დიპლომატი.

ზამთრის პირი

თეთრი დედოფლის თეთრი მონა ჰოქავს ქვეყანას. ნამიან ფრთებით მთებს ევლება ამაყი ქარი. ყინულის კოცნა გააყვითლებს ვენებიან ყანას. ცივა და... ნეტავ მსუქან ქალის გამზადა ქმარი!

წითელი მთვარე ბაქოს სქელ კვამლს ეარშიყება ჩიჩერინის რაზმს ერზერუმში მიაპრეს ძუა. ადერბეიჯანში ვანკას არ სურს ალის მიღება: ჰგავს— შავმა კატამ გარიბინა მეგობრებს შუა.

ჩვენს რესპუბლიკის მტერმა კიდევ გამოკრა კვანტი. სადარაჯოზე ნორჩ სიცოცხლეს სწავვენ გმირები. აქ უზრუნველათ დასეირნობს სპეკულიანტი... ხნავს ბედაური და... მონავარს სქამენ ვირები.

თეთრი დედოფლის თეთრი მონა ჰოქავს ქვეყანას ნიმიან ფრთებით მთებს ევლება ამაყი ქარი. ყინულის კოცნა გააყვითლებს ვენებიან ყანას. ცივა და... ნეტავ მსუქან ქალის გამზადა ქმარი!

შეცდომის გასწორება: d-ის ლექსში, რომელიც მოთავსებულია „ეშმ. მათრახის“ მე 49 №-ში დაშვებულია შემდეგი შეცდომები: პირველი ტაეპის მეორე პწკარში „ზღვის“ ნაცვლათ დაბეჭდილია „მზის“, ხოლო მესამე ტაეპში სავსებით გამოტოვებულია პირველი პწკარი: „**მოსკოვს ანგორის მეგობრობა ძლიერ ახარებს.**“

„ჭალარას“ ბედი

მე კრუმორწმუნე არა ვარ, მაგრამ მაინც გასაკვირია ზოგიერთი მოვლენა ჩვენი ცხოვრებისა.

ერთ ამგვარ მოვლენათ უნდა ჩაითვალოს „სიქალარავე“, ანუ „ქალარაობა“. ამ საბედისწერო ფსევდონიმს უხსოვარი დროიდანვე ხმარობდა კაცობრიობა, მაგრამ მას ყოველთვის ხიფათი და შერცხვენა დევდა თან.

1906 თუ 1907 წლებში ვილაც „ქალარამ“ დაიწყო წერა ჟურნალ „ეკალში“. რამდენი წერილიც დასწერა, იმდენჯერ თავი გაიწკებლა და გაიმართახა.

ახლაც, ამ თხუთმეტ—თექვსმეტი წლის შემდეგ „ახალ-სხივს“ მოველინა თავისი „ქალარა“ აქც იგივე უბედობა და საერთო შერცხვენა ამ ფსევდონიმისა. ეს უკანასკნელი შერცხვენა იმდენათ თვალსაჩინო და აუტანელი გამოდგა, რომ ძველმა „ეკლის“ „ქალარამ“ გაზეთის საშუალებით გამოაცხადა: „მე არა ვარ ეს ახალი „ქალარა“ და მის აზრს არ ვიზიარებო.“

ერიდეთ „ქალარაობას“, „სიქალარავეს“ და „ქალარას.“ მათ უბედურება და შერცხვენა თანა სდევს.

ისტორიკოსი.

გიორგი გვაზავა

დამფუძნებელი კრების წევრი და ცნობილი კომუნისტა. ნაციონალ-დემოკრატიულ პარტიის და ქრთხების ბელადი, — მწკემსი კუთილი, რომელიც მისწვდა საქართველოში მცხოვრებ ქრთხების აუტანელ მდგომარეობას და განიზრახა მათი დასაუკეთ კერძაში გადასახლება.

ს ა ხ რ ჩ ა პ ე ლ ა ზ ე

შუა ღამეა. მე და ჩემს ანუსის ტკბილათ გვძინავს. საამურ ხერინვას ვუშვებთ. უცებ, ვილაკამ კარებს დაუკაკუნა.

მე ყურები ვტკვიტე: ვინ უნდა იყოს ამ შუა ღამეს?

- კაკუნი უფრო გაძლიერდა.
- ვინა ხარ? შევეკითხე მე.
- ოტკროიტე ღვერი — მოისმა ბრძანებითი ხმა.

მე შიშმა ამიტანა, ვაი თუ ყაჩაღები დამეცენ — მეთქი.

- ოტკროიტე ატო პოლამამე ღვერი.

მეტი რა გზა იყო, კარები გავადე. ოთახში შემოიჭრა ოთხი რუსის მებღვაური, თავიდან ფეხამდე შევიარაღებული.

— იმენემ რევოლიუციი ვი არესტოვანი, კაკონტრ-რევოლიუციონერ.

მე გონს ვერ მოველ. არ ვიცოდი, რაში იყო საქმე, მხოლოდ მაშინ გამოვერკვიე, როდესაც ქუჩაში გამიყვანეს. აუარებელი წითელ არმიელები დასეოდენ რუსთაველის პროსპექტზე გამოქიმულ მაღაზიებს და გაქონდათ რის გატანაკი შეიძლებოდა. ცხადი იყო, ბოლშევიკებს აეღოთ თფილისი, მიმიყვანეს ჩრეზვიჩაიკაში. ღმერთო ჩემო, ყველანი აქ არიან: ალფესი, სამსონი, შალვა.

- ოჩერედ ზა ვამი გოსპოდა — ირონიულად

პლატონ თალაკვაძე

კომპერატორს მოღვაწე. მის ტანის სიმსუქნეს არავითარი მიზეზობრივი კავშირი არა აქვს კომპერატორში მოღვაწეობასთან და „კეთილ შეხატესთან“ არ ჩაითვლება, რადგან პლატონი „სხაგებათ“ მსუქანი იყო.

უთხრა მეზღვაურმა ალფესის და ჩაარბენინა ეზოში ჩასასვლელი კიბე.

— შალვა, ღვთის გულისათვის გამაგებინე რას გვიპირებენ?

— ფლავი ჩამოუტანიათ ბაქოდან და უნდა გვაქამონ; გაიხუმრა შალვამ.

— რა დროს ხუმრობაა კაცო, მართალი მითხარი.

— თუ სიმართლე გინდა გაიგო ვადიხედე ეზოში და ნახავ, ღმერთო ჩემო რა საშინელება იყო. ეზოში აემართათ თორმეტი სახრჩობელა, თორმეტივეზე სათითაოთ ეკიდა სეკრეტარიატის წევრები: ოქროს ლაცაბიძე ისე დაეჭიმა თოკს, რომ სამხრეთ სავანე სიგძე ჰქონდა. მე გულში წამიჭიდა.

— შალვა, ნუ თუ ჩვენც?
— ჩვენ რაღა გავგიხვდებოდნენ.

— შალვა შენი კირიმე მიხსენი, ახლად ჯვარ დაწერილი ვარ, ცოდვია ჩემი ანუხი. ვეხვეწებოდი მე.

— შენ ჩემი იმედით იყავ, სხვა არა გინდა რა.

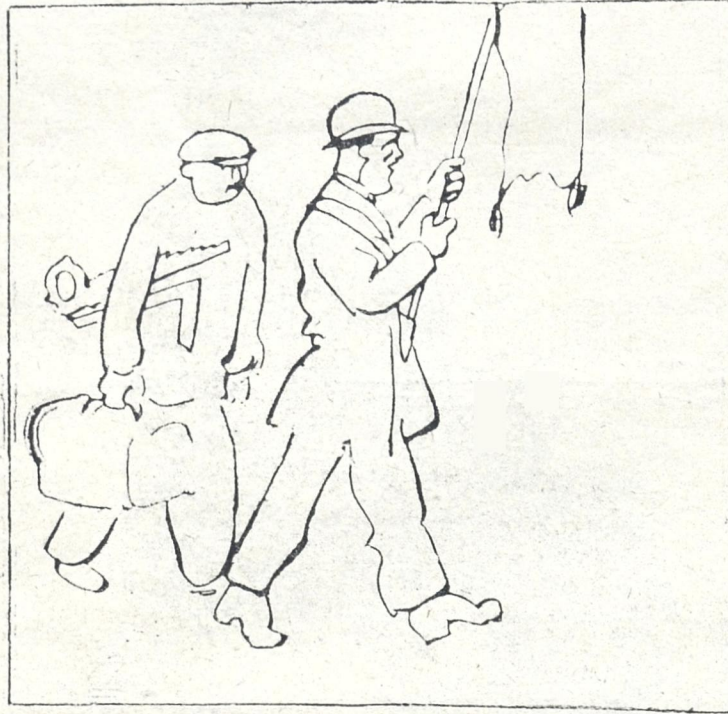
— ნუკა გოსპოდა, მილოსტი პროსიმ! — უთხრა ისევ ირონიულათ მეზღვაურმა შალვას და სამსონს და ჩაიყვანა კიბეები. მე მარტო დავრჩი. ღმერთო ჩემო, ნუ თუ უნდა დამახრჩონ? მეორე ოთახიდან გამოვიდა ჩემი კარგი მეგობარი და რწმენით კომუნისტი იასონი.

— იასონ, შენი კირიმე, ჩემი ძამია მიშველე რამე! მე მენშვეიკი არა ვარ, დამეხმარე!

— დიხ, ვაქტივონო, ეხლა უკვე გვიანია, გიცნობთ ვინცა ბრძანდებით... წაიყვანეთ საჩქაროთ.

მეზღვაურებმა ხელი წამაღეს, ძალით მიმართო რვეენ.

კომუნისტური სამოთხისაკენ.

გერმანელი კომუნისტები. აი იქ, მოსკოვაში, სადაც აღმობრწინდა მზე სტალინის სამღვლი სა-
მოთხეს დაშვარებული იქ ჩვენ დაგვხვდება სრული თავისუფლება შრომისა, გულწრფელი მეგობრული მოჭურობა;
უოველგვარი სურსათ-სანთავაგე; ჩიტის რძე რა არის, ისიც კი არ მიგვაკლდება! გავსწითოთ ამხსნავთ, გავსწითოთ!

— მიშველეთ, ღვთის გულისათვის. ახლად
კოლ შერთული კაცი ვარ. ვყვირი მე, მეზღვა
ურნი კი თავისას არ იზლიან.

— მიშველეო ქრისტიანებო, დამახჩვეს! ანუ-
სი, ანუსი, სადა ხარ, მიშველე! დავიყვირე რაც ძა-
ლი და ღონე მქონდა და ისე მძლავრათ გავიქნიე
ხელფეხი რომ ორივე მეზღვაურები კიბეებიდან
შიგ ეზოში გადაეტყორცნე.

— ვაიმე მომკლა ამ უღმერთომ, ჩამიტვრია
გვერდები—წუწუნებდა ჩემი ანუსი, რომელიც ია-
ტაკზე ეგდო.

— ანუსი, შენი ქირიმე, ნუ თუ ეს შენა ხარ?
ნუ თუ ეს სიზმარი იყო? გახარებული ვყვიროდი
მე და ანუსის ხელგებს ვუკოცნიდი.

— დახრჩვი საცხა რა ნაირი ძილი იცი,
დამამტვრიე აღამიანი!

— არაფერია შენი ქირიმე, მადლობა ღმერთს
რო ყველაფერი ეს სიზმარი ყოფილა.

ჩემი ანუსი თავის გვერდების ტკივილზე ბუზ-
ღუნებდა, მე კი სიხარულით ბოლიშს ვუკოცნიდი.
ხუმრობა ხომ არ იყო—კაცი სახრჩობელას გა-
დურნი.

გ. ბომბოთელი

მორიგი უსამართლობა

ბევრი უკულმართობა მოისპო ჩვენს ცხოვ-
რებაში, იმედია ბევრი მოსპობის გზაზე დამდგა-
რი, მაგრამ არის ისეთი თვალსაჩინო, აშკარა უსა-
მართლობა რომლის არ დანახვა პირდაპირ დანა-
შაულია.

მე მოგახსენებთ მოქალაქის უფლებათა შეზ-
ღუღვაზე, დიახ!..

ჩვენ ვიცით, რომ ყოველი მოქალაქე რეს-
პუბლიკისა **სრულიად თავისუფალია** ყიდვა-გაყი-
დვის საქმეში. ეს თავისაფალ ქვეყანაში ასეც უნ
და იყოს.

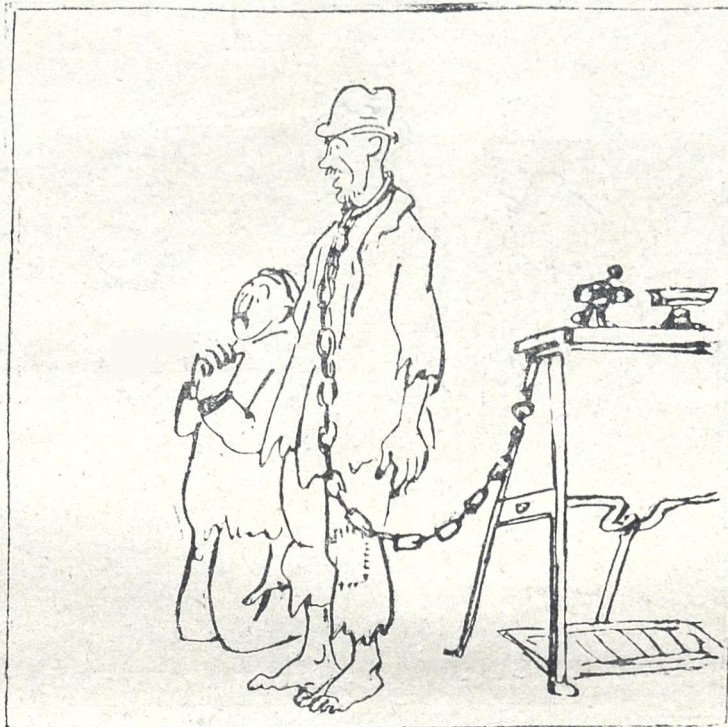
მაგრამ არის ერთი კატეგორია რესპუბლიკის
მოქალაქეთა — **მილიციონერები** — რომლებსთვი-
საც ქალაქის გამგეობა ქმნის რაღაც ანაქრონიზმებს,
ნინხად წოდებულს და აი ეს მილიცია ვალდებ-
ბულია ყოველგვარი **სანოვაგე ამ ნინხზე იყიდოს.**

საჭიროა ბოლო მოვლას ამ ხალხის შევიწ-
როებას და მილიციისაც უფლება მიეცეს თავისუ-
ფალი ვაჭრობისა.

უკიდურეს შემთხვევაში ეს „ნინხა“ თუ რა-
ღაც ყველა მოქალაქეთათვის დავაარსოთ.

ნიორი

კომუნისტურ სამოთხეში.

გერმანელი კომუნისტები: გერმანიაგ!! გერმანიაგ! შენი ფოჯორეთი მიანჭენია რუსულ სამოთხეს, მი-
შკლეთ, დამისხენათ სამოთხიდან!..

ქ. ზესტაონი

(შორაპნის მავრა)

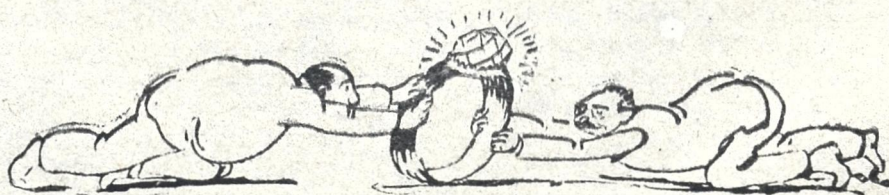
შორაპნის საოლქო სახალხო გვარდიის შტა-
ბი თავის „კვარტირისტრ“ პ. კობახიძის პირით
დიდ მადლობას უცხადებს ზესტაფონის „ქველ-
მოქმედ“ ვაჭარს ალ. ბერიაშვილს იმისათვის, რომ
მან (ბერიაშვილმა) დიდი „ხათრი“ გაუკეთა გვარ-
დიის შტაბს ლამფების მიყიდვაში: მე ნ ნომერი
პატარა ლამფა თანახმა იყო ბერიაშვილი მიეყიდა
შტაბისათვის დილით 1000 მანეთად; ხოლო იმავე
დღეს, საღამოს, ბერიაშვილმა გადაახდევინა „კვარ-
ტირისტრს“ კობახიძეს იმავე ლამფაში მარტო
1500 მანეთი, მეტი არა.

ქველმოქმედება ალ ბერიაშვილისა მარტო
ამით არ ისაზღვრება, იგი მუდამ მზათ არის სა-

ზოგადო დაწესებულებებს გაკირვების დროს ყო-
ველ მხრივ „დახმარება“ გაუწიოს.

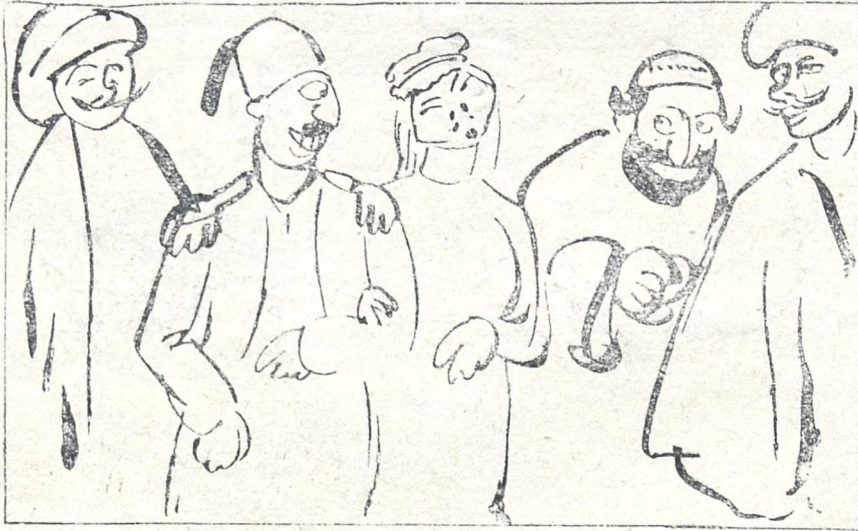
შორაპნის სამაზრო ერობის გამგეობა^ა და ად-
გილობრივი ფოსტა-ტელეგრაფის კონტორის უფ-
როსი ერთი-მეორეს ეჯიბრებიან, თუ როშელი
მთგანი უფრო უფრო მეტ ქალებს მიიღებენ სამ-
სახურში ჩვენ მიერ შეკრებილი ცნობებით ჯერ-
ჯერობით პირველობის პრიზის მიღება არც ერთ მათ-
განს არ ეკუთვნის, ვინაიდან ორივეს თანასწორი
რიცხვი ქალებისა ყავს აყვანილი სამსახურში. მაგ-
რამ, თუ მხედველობაში მივიღებთ იმას, რომ ერო-
ბის სამოქმედო ასპარეზი უფრო დიდია და „პრო-
ტექციონიზმიც“ მას ხელს უწყობს, უნდა ვიფიქ-
როთ, რომ პირველობა ერობის გამგეობას დარ-
ჩება.

პროლეტარი.

მ ე მ კ ვ ი დ რ ე

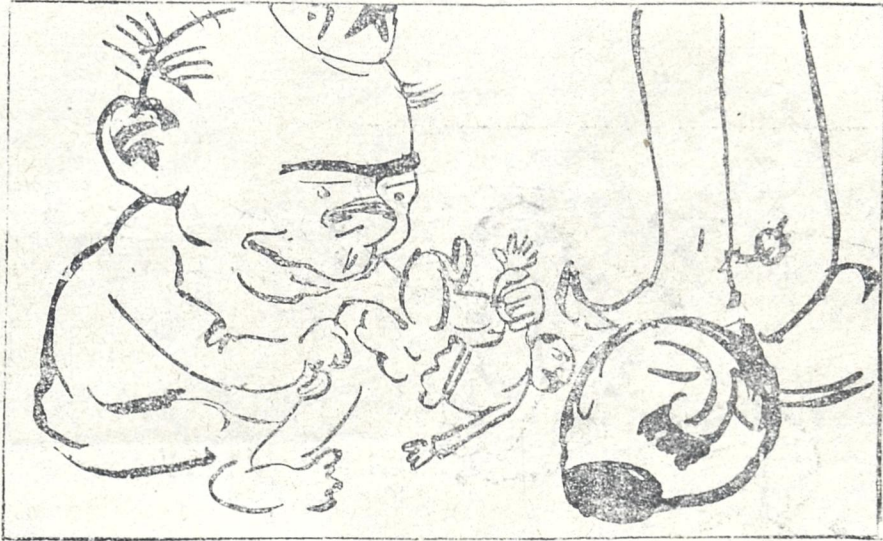
მუსტაფა ქემალს ანგორელს და ლენინს ლადას.
 ცელქმა ამურმა გაუგშირა გულა ისრითა.
 ვეღარ გაუძლეს სიუფარულის მძლეოა-მძლე ჯადას
 და ვნების ცეცხლში გადაეშვენ ორნივე კისრითა.

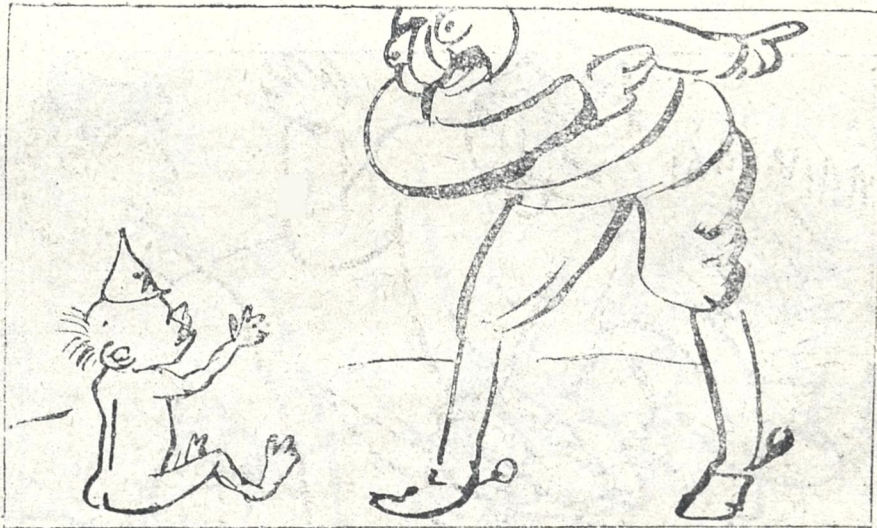
კანონიერათ დაქორწილდენ შეეგარებულნი...
 წარმტაცნ იყო მშვენიერი მათი ქორწილი!
 ერთ გზას დაადგენ აქამომდე ცალკე რებულნი,
 უფრო ახითო ვნების ალი, გახდა ორ-წილი.

და მაგლობა დმერთს, რომ ნაყოფიერ ამა უღლისა
 (რომლის შერეუვა არვის ძაღუსი, არცა გათიშეს!);
 ნაყოფი ტრფობის, სიუფარულის; არა მუღლისა--
 ეიდრე ულოდენ, მასზე ჩქარა და სწრაფათ აშვს.

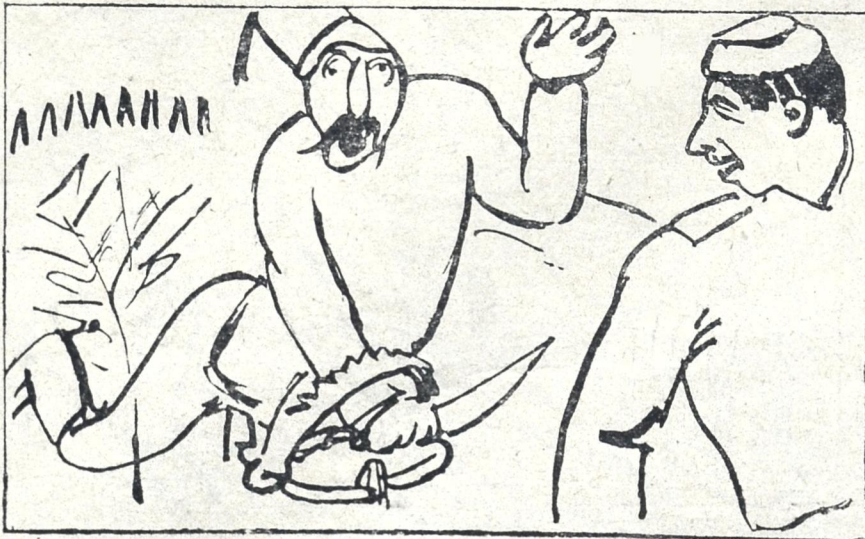
იშვ: თუ არა, იმე წამში დაიტინა:
 „შენ სთამაშოს გაკეთება იგი ხომ ხას?
 მამ, გამიკეთე!“ მამამ უთხრა, „გინდა ტკინა?
 სხვა სთამაშო არა მაქვს რა გარდა სომხის!“

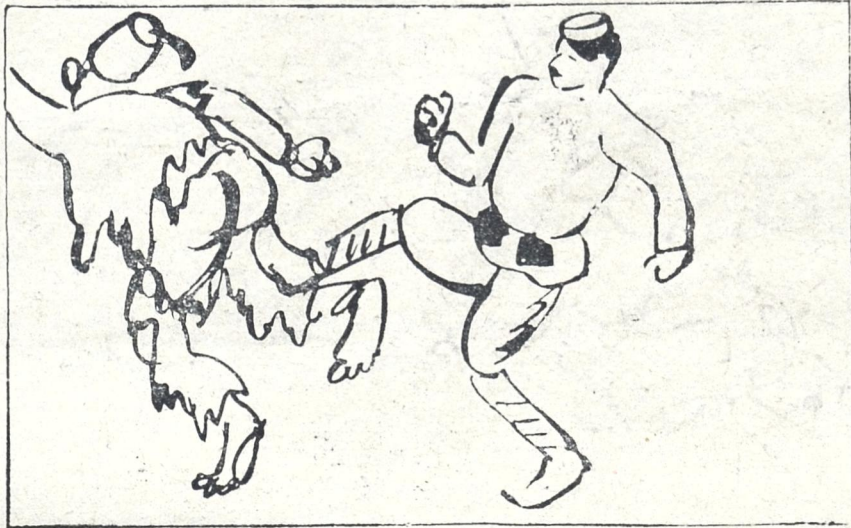
— ჩაქვლანძე კიდეც?... ჩემს ბიჭუნას კი ვერაფერად
 ეხლავე ეტეობა, რომ მშობლების განსდგია ბურჯი!
 ხელში გეჭმება ამ საღამოს თუ არა, ხვალე
 სხვა სთამაშო, სუფ ახალი: ქართველი, გურჯი!

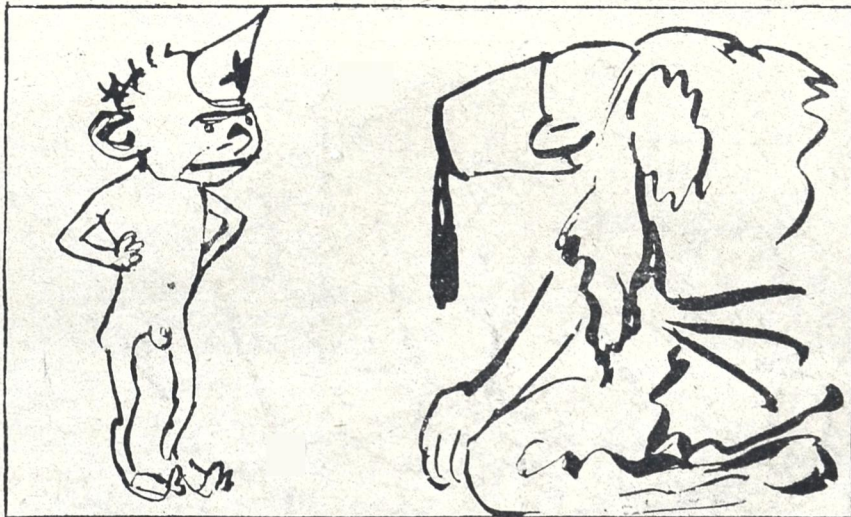
მოდის ქეშაღი: „ბაღა-ბაღა!“ — აუშუა ჭანგი:
 — ნახე რა მალე მოგიუფანო გურჯი, რა მალე!

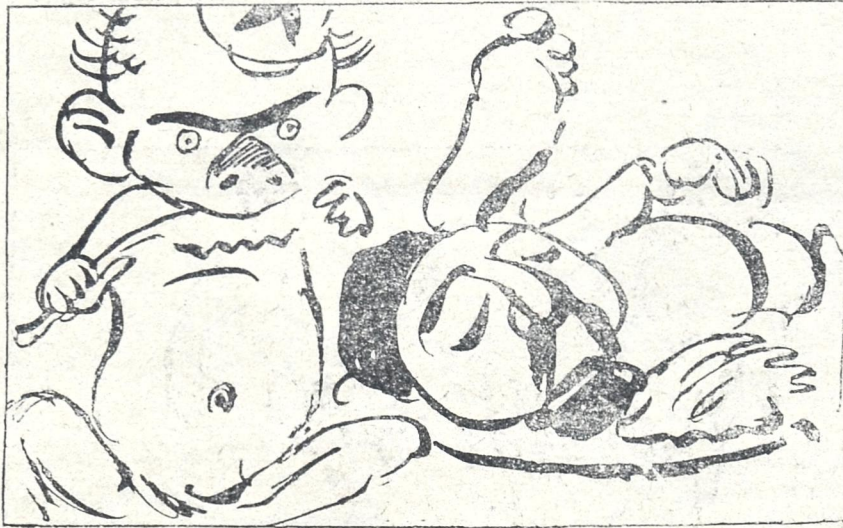
— ფაიმე! ალღაჭ! — ღაიბღაუღა: ნა ვარ? ხაფანგი?

წიხლი ჰკრა გურჯმა, კადუძისა შორს ეირამდას!

ბავშვთან დაბრუნდა მიბეგვილი ჩვენი ქემალი:
— შვილო, დამზიდეს, გენაცვალოს შენი მამუნს!

და ზიროსო შეიღმა დეიძლი მამა, მამა დღე-მალა,
მამა მოსბელი... გემრიალათ შეახრანაჟუნა!

თავუნა.

შექანგაღებულის ლექსები

ვაი!.. მიწველეთ... ეს რაა?
არ ვიცი რა მელანდება!..
ცხვირ-წინ დაუსტვენს ქარბუქი,
თვალეებში ამებლანდება...

ყურებში ზარებს რეკავენ...
ხან ისმის წვიმის შრიალი...
აჰა, სახლებმა დაიწყეს
წაღმა-უკუღმა ტრიალი...

ტვინს ქინკველები მეხვევა...
მაზრუნენს და ტანში ზაფროლოებს,
ავტომობილი ქუჩებში
დღეს აღარავის აქროლებს...

ცხვირის ნესტოებს მისინჯავს
ზამთრის მსუსხავი ქარია...
სიცოცხლა სურდო შეჰყარა,
მიკვდება მე ბუხარია.

ღმერთო რა უმაძღარია
ზღაპრულ ტფილისის მუცელი:
მაინც ვერ გაძლა, თუმც ბევრი
იჰამეს გაცრილ უცრელი..

რა ღორბუტკლო რამ არის...
ჩაყლოჰა ქვეყნად რაც არია.
მაინც არ ძღება... ჰურის წილ
თუმც ყლაბა ქვიშა, ნაცარი.

სკამს და ზის... არას აკეთებს...
მას სახელმწიფო ძლივს არჩენს..
მსგავს მუქთა-ხორა ქალაქთა
ქვეყნად სხვას ვინ აღმოაჩენს?.

ჰარალო, ბიკო, ჰარალო...
დილი დალილე, დალაღე-
კლუბ-რესტორანი დაკეტეს,
ჩემსას ქუხს ჰარი,—ჰარაღე...

ჩანგურზე თითებს ვაცეკვებ,
მინდა თან დავადილინო...
ეზოდან ჩუმად შამოდი,
რომ დაგახვედრო იქ ღვინო...

ვინ იტყვის ქვარტილი შავია?!
ვინ იტყვის თოვლი თეთრია?..
კლუბიდან კერძო ბინებზე
გადადის ლხინის ცენტრია...

მღერას იწყებენ მინორით,
ნელ-ნელ გადავლენ მაჟორზე;
მაშ, რა ქნან, როცა ნუნუა
შეაჯენს იმათ შავ ჯორზე...

კოკა წყალი ნემსის წვერით
აბა მითხარ, ვინ დასცალოს...
ქართველს, როცა მოუნდება
ლხინი, სთქვი ვინ აუკრძალოს.

უნახშიროთ და უცეცხლოთ
სუკის წვადი ვინლა შეწვა...
ქართველი რის ქართველია
ტიკით ზორბათ თუ არ შესვა...

მაწინ უფრო საღათ განსკვრეტს,
ვითარებას და დრო და ჟამს...
„ვისაც მოუკლავს, ის მოკლავს“...
ვის უქამია, კვლავ ის სკამს...

შენ ისეთს რამეს ვით იზამ,
რაც შენს მსგავს სხვას არ უქნია...
ლენინმა აღმოსავლეთსა
ქინჯილი გადაუქნია...

იქ ცეცხლი აღარ ჩაღდება...
არ ყირმიზდება აზია!!
ანტანტა ქემალს თვალს უქნევს...
დახე, რა ოინბაზია?!!

ჰო, და! რაღაც ჩასჩურჩულა
ყურში ქემალს ფლიდ ანტანტამ...
ქემალსა და ლენინს შორის
გაირბინოს ლამის კატამ.

ქემალი სომხეთს მოადგა
ანგორის მშვიერ თხებიტა...
ახვერჯან! მისცხეთ გმირულად!...
გნა, გნა წინ! ნუ დაფრთხებიტა!

თუ ძალა არ გაქვს, ძმავ ხვალზე
ხელი არ უნდა გაიკრა...
ყირიმში ბარონ ვრანგელომა
გულდა-ნაბადი აიკრა...

ანტანტას გული ეტკინა...
დალონდა ფრანგი — „მუსიოა“:
ფიქრობს: ვრანგელი ჩამტვრა,
წითლებს აწ—ვინლა ვუსიო.

ვით მოისვენოს რუსეთმა,
ეჰ, როსლა გაიხაროსა...
ვრანგელი წავა, სხვა მოვა
„ტურფასა საბაღნაროსა“.

ბალახოვიჩი, პეტლაჟურა
სავინკოვები, სხვა ბევრი...
გუშინ ჩემს სახლში ვლხინობდი...
ღვინო გადავკარ რვა ქვევრი...

თეთრსა და წითელ სოკოებს
რუსეთი ასაზრდოვებსა...
სოკო დიდხანს კი ვერ სცოცხლობს
ნიადაგს მალე სტოვებსა.

მაგრამ იგი კვლავ იფეთქებს
წვიმა რო მორწყავს მდღელოსა...
არ ვიცი, თუ ვინ, გაიტანს
ძმავ რუსეთში ღღელოსა.

მგონია ბაქომ ინება
ნავთისა წარმოდინება...
აწი რა მიშავს: ჩემს სახლში
ქრაქს, ლამპარს გაეცინება...

თუ გინდ ყირმიზი იყავი,
მეზობელი ხომ გქირია...
ხეირს ვერ იზამ, თუ შენთვის
მეზობლის ქირი — ჩხირია

მეზობელთ შორის თვისება,
მეზობლობა და ნამუსი,
მეტად საკირო რამ არის, —
ხომ ასე არის ანუსი?!

მე ძმავ, „ქრუშკა“ ნავთი მომცე
სანავთეს ვით გამოგიცილი...
მე ნავთი მსურს შენ სხვა რამე...
გადამიცვლი, გადმოგიცვლი?!

ვაი დედასა! . ცუდმა დრომ
სთქვი, წელში ვინ არ მოჰხარა?
ბევრი თვის სტომოქს მჩატეთ გრძნობს,
ბევრმა შიგ მეთი ჩაჰყარა..

ბევრს შეეცვალა ჩვენება..
მოხუცდა, გახდა ჰალაზა...
არ იცის, საით მიმართოს
თვისი დაფი და ნალარა...

მართლაც და ამდენ ვარამში,
შიმშილში, თოვლ-სიცივშია;
გაგიკვირდება, რომ ქკუა
ავითამშდეს წვევშია?!

დაჯექი, თუ კი გათბები
გინდ მთვარის, გინდ მზის სხივშია...
სულ წაწყმენდილმა სიდედრმა
ფული დამალა სკივრშია...
სოკო ამომდის პირშია...

ეს რა დრო — ჟამი დაგვიდგა...
დიდება შენდა უფალო!
ლამის შიმშილით სტომოქში
ავგიყვავილდეს უმბალო...

გარედ სთოვს, სთოვს, სთოვს, ბუქია...
მესმის ხმა ქარის სისინის...
შეშით ავსებულ ურმიდან
მეურმე როგორ დამცინის?!!

მსურს ავირიდო თვალები...
ჰა, ვირზე შავი ნახშირი...
სიცვიემ ფეხი დამიზრო
ნაბიჯი დავცხე ხშირ-ხშირი.

—
ისევ ქარბუქი ცხვირის წინ.
თვლებში რა მივლანდება?!?
მიშველეთ... ავი რა მომდის?!?
არ ვიცი, რა მელანდება?!?

—
ჰო, ჰო, ჰო!... როგორ დაბნელდა...
ქაჯება შამოპარული—
ჩვენს ირგვლივ დავლურს უვლიან...
ჰაუ, არული, არული!...

—
ჰაუ, არული, არული...
ქყავიან მკვდარი კატები.
ქინქველებს კეერში გაუბამთ
ფრთებ დაშვებული ბატები.

შექანჯალეული.

ჩქვილა ქე—კაპანაძე.

(ამბავი რეანის გზის ცნობარეზიდან).

იყო და არა იყო რა, ამაზე უკეთესი რაღა
იქნებოდა. იყო ერთი შავდღიანი დარგი, რომელ-
საც წამდელი სახელი, უმასალო ნაწილი ერქვა,
ხოლო მეტ სახელით სამასალო ნაწილს ეძახდენ.

ამ სახელის გავგონებაზე რკინისგზელებს
შარშანდელი უშეშო ზამთარი აგონდებოდათ, უსი-
ამოგონ გრძობებს განიცდიდენ და წყევლა კრუ-
ლვით იგონებდენ ამ დარგის გაჩენის საათს

მაგრამ მოგებსენებათ ღმერთი თავის გაჩენილს,
კაცია იგი თუ დარგი, არ მოიძულებსო და მართ-
ლაც, მიმდინარე წლის გაზაფხულის დასაწყისში
უმასალო ნაწილს, მასალის შესაძენათ წარმოუე-
ლინა ერთი ახალგაზრდა უწვევრულვაშო ვაჟი, ჩი-
ქვილაძეთ წოდებული.

ცოდიელ დედამიწაზე ჩამოსვლის უმაღვე
ჩქვილაძემ შემოიარა მთელი ხაზი (ფეხით არ გე-
გონოთ, ცალკე ვაგონით) და მეორე დღესვე ვრცე-
ლი მოხსენებით წარუდგა ქუთაისში რკ. გზის კავ-
შირის გამგეობას, თფილისში კაპანაძეს და მოახ-
სენა:

„გაიყვანეთ ტყიბულიდან რკინის გზა შვიდ
რვა ვერსის მანძილზე და იმდენ შეშას მოგაწე-
დით, რომ შეგიძლიათ არამც თუ რკინის გზის,
მთელი სახელმწიფოს მოთხოვნილება დააკმაყოფი-
ლოთო“.

მოხსენება დიდის სიამოვნებით იქნა მოსმენი-
ლი და მიღებული. მოსამსახურეები სიხარულით

ქულებს მალა ისროდენ და მომავალ ზამთარში
სიცვიისაგან სიკვდილს გადარჩენას ულოცავდენ
ერთმანეთს.

შემოდგომა მიიწურა, ზამთრის სუსხმა რკინის
გზელების უმინო ფანჯრებს ჩარჩოზე დაუკაკუნა,
მაგრამ ჩიქვილაძის შეშა არა სჩანს და არა.

რაშა საქმე?!.. სადაა თქვენი დაპირებული
შეშა... შეეკითხენ ჩიქვილაძეს მოსამსახურეები.

რაშა საქმე და რკინის გზის გასაყვანათ თურ-
მე საქირო ყოფილა რეღსები, შპალები, ნაკლა-
დები, პოდკლადები და კოსტილები. მე კი ეს
სრულიად გაუშვი მხედველობიდან... მაგრამ არა
უშავს, დღესვე მივემგზავრები ამ უსაქიროს სა-
გნების შესაძენათ და როგორც შევიძენ დაუყო-
ნებლოდ შეუდგები გზის გაყვანას და შეშის მოწო-
ლებასო.

მოსამსახურეები ძლიერ დაღონდნენ, მაგრამ
რაკი დარწმუნდნენ, რომ ჩიქვილაძის პირით ქეშ-
მარიტება ლაღდებდა, დამშვიდდენ და შუამდგომ-
ლობა აღძრეს გზის გაყვანამდე სესხი მიეცათ შე-
შის საყიდლოთ.

სესხი თითომ ორი ათასი მანეთი მიიღო, მაგ-
რამ ვინაიდან ბაზარზე ოკრიბული ურემი 5000
მანეთი ფასობდა, ხოლო სვირული მაქარი კი 2000
მან. ისევ სვირული მაქარის ყიდვა ამჯობინეს.

ბევრგან ძლიერ ბევრი სიტყები წარმოითქვა
და საღვებრძელოები დააღია ჩიქვილაძის პატივ
საცემათ. ვინ მოსთვლის რა არ უსურვეს მას. პირ-
ველყოფლისა რასაკვირველია სიცოცხლე, შემდეგ
ენერგია გზის დაჩქარებით გაყვანის საქმეში, და
დასასრულ კიდევ სიცოცხლე ძვირფას სამშობლოს
საკეთილდღეოთ.

გავიდა დრო და ვამი, როგორც იქნა რკ. გზა
გაიყვანა ჩიქვილაძემ. (თუმცა ორჯერ წაიღო წყალ-
მა) და კაპანაძემაც (უმასალო ნაწილის უფროსია)
განთავისუფლება გზის უფროსს ათასამდე მუშა
მოსამსახურე თავის პირდაპირი მოვალეობის ასრუ-
ლებიდან ტყიბულში შეშის დასამზადებლოთ, მაგ-
რამ შეშის მიღებას მიიწე არა ეშველა რა.

რაშა საქმე? სადაა დაპირება?... რატომ არ
ქრით შეშას? .. რისთვის მოაციდნეთ ამდენი ხალ-
ხი ტყვილა?... შეეკითხენ მოსამსახურეები ჩიქვილა-
ძეს.

— მეც ქე ვგრძნობ, რომ პატარა შეცდო-
მა მომივიდა და ათასზედ მუშა რკინის გზასაც
მოვაკელი და შეშასაც ვერ ვჭრი, მაგრამ ამა რა
ვიცოდი თუ მათთვის ტყეში პური იყო საქირო?!!
ეთქვათ მე დამაფიწყა მაგრამ, რას აკეთებს კაპა-
ნაძე?.. ცოტა კიდევ მოითმინეთ ჩემო მეგობრებო
და როგორც კი პურს მივიღებ მუშებისათვის მყი-
სვე შეუდგები შეშის მოწოდებას— უპასუხა ჩიქვი-
ლაძემ.

მოსამსახურეები ჯერ დალონდენ... შემდეგ შერცხვით და კვლავ აღძრეს შუამდგომლობა სესხის მისაღებათ. ჩიქვილადეს კი ერთი ძარღვიც არ შეთამაშებია სახეზე, როდესაც გაიგო რომ ოკრიბული ურემი შეშა ეხლა 7000 ფასობს უკვე.

კ. მწვანეყვავილელი.

P. S. ეს წერილი დაწერილი მქონდა რომ გავიგე, თურმე ჩიქვილადე — კაპანაძეს ნაჯახებიც დავიწყ-ნიათ, მაგრამ სრული იმედია მათ დამუხადებასაც მალე შეუდგებიან.

კ. მწველი

გ ა ნ ც ხ ა ღ ე ბ ე ბ ი

სერგოასთან ყველა!!!

ვისაცა სურს გემრიელი შეკამანი კარგი; (ჯიბის ამამხატებელი კუქისათვის მარგი) უურჩევთ ნახოს „სიმართლეში“ ჩვენი ძველი სერგო; (იმას ჩვენი გამოცემა განგებისგან ერგო) ტანადია ახოვანი რაქველური გვართი დახლოს ახლო უყვარს დგომა სანოვაცის ჯართი; ჩახობილი ინდაური მწვადი ცხელზე-ცხელი! გოჭი შებიწკინებული თვალზე განახელი; მწვანილების ლურჯი მდელი ტურფა და ნარნარი. ცხელი ხარჩო, ცხელი ღოში თეთრად ვადამდნარი. ღინო გამაცოცხლებელი მრავალ გვარი ფირმის, (არ აკლია ერთი სიტყვით არცა ხორცი ირმის) აი სერგოას ანდამანტი თვისკენ მიმზიდველი; კუქის გამახარებელი ჯიბის დამხუტველი — მაშ სერგოასკენ! იაფია! ნუ გაქვთ შურვან ბონის, იცოდეთ, რომ კარგი ჭამა მომცემია ღონის.

1-3

ლაგვის შუშები

ქუდმივ მეტალიურ ჩანჩღოში
ყალბი დამწაფება აკრძალულია
მთავარი საწყობი (ბიუშუდ, ცალ-ცალკე)
მთელი კავკასიისთვის არის
ნ. ლგოტაქის
მალაზიაში
მისამართი: თბილისი, ოფისი ქუჩა № 3
საჭიროა ყველგან გამყიდველები
შინები ჩეტლებისთვის და საბარგო ავტო-მობილისათვის.

1-2

ს ა უ კ ა მ თ ს ო უ ნ ი ვ თ ი

სამაზსოვროთ ანუ საჩუქრად

თავისთვის, მეგობრებისთვის, თანამოსამსახურეებისთვის, სა-ზოგადო და პოლიტიკურ მოღვაწეთათვის, დღეობისთვის, ქორწინების დღისთვის ან და სმაზსოვროდ საშუალო მოგო-ნებისა და სხვა. ეს არის **ნახატი** მწვინი და ხელ-გნურად-დადილებული პატარა ფოტოგრაფიული სურათიდან გამომდინარე ჩვენ თქვენი ან იმ პირისა ვისგანაც გქონდეთ სმაზსოვრო ფოტოგრაფიული ნახტი ფოსტით.

ჩვენ გაქვთ რანაირი ფოტო აგობებს ნახტი და რევირება

შეუასრულებთ დაჩქარებით და კარგად

მისამართი: ქ. თბილისი, ვერის დღეობის № 12

საპარტრეტო სახელოსნო „პალიტრა“

ა. კ. პოვოროზნიკისა.

1-2

(ნ. კახიანი)

გ ა მ ო თ ხ ო გ ე ბ ა.

წაიდა, წაიდა მსაცარი სანდრო!
 აჰ, თბილად დაგეტოვა! გვიმოვა მან დრო!
 მისი ან მოკვდებით: ფართ სლამსდრა!
 დაბრუნდი, ჩამოდი! ა გინდა მანდ, რა?

„ე ზ მ ა კ ი ს მ ა თ რ ა ხ ი“

თვეში ღირს 200 მან., ცალკე ნომერი ყველგან 50 მან.

ქურნალობა დაბეჭდება **გ ა ნ ც ხ ა ღ ე ბ ე ბ ი** შეღავათიან ფასებში. რედაქციაში შეიძლება შექმნა აგრეთვე დღემდე გამოსული ნომრების. ხელის მომწერ-ლებმა ფული შემდეგ მისამართით უნდა გამოგზავნონ: თფილისი, რუსთაველის პრო-სპექტი, № 24. ემძავის მართანსისთვის. რედაქცია და კონტორა ღიბა 9-2 საათამდე.